

## Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

Siesikų g. 19, LT-07170 Vilnius  
Tel. (8 5) 240 4361  
Nemokama telefono linija 8 800 40 403  
Faks. (8 5) 240 4362  
El. paštas [vmvt@vet.lt](mailto:vmvt@vet.lt)  
[www.vmvt.lt](http://www.vmvt.lt)



## Informacija apie afrikinį kiaulių marą

kiaulių laikytojams  
keliaujantiems  
medžiotojams

ⓘ Įtarus ligą, nedelsiant informuoti  
Valstybinę maisto ir veterinarijos  
tarnybą visą parą veikiančia  
nemokama telefono linija  
**8 800 40 403,**  
tiesiogiai kreiptis į Valstybinės maisto  
ir veterinarijos tarnybos teritorinį  
padalinį, esantį kiekviename rajone,  
arba pranešti aptarnaujančiam  
privačiam veterinarijos gydytojui.

## Informacija kiaulių laikytojams

- Kiaulių laikytojai, įtariantys, kad jų kiaulės serga, turi nedelsdami kreiptis į vietos veterinarijos gydytojus arba Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) pareigūnus!

**Naudodami biologinės saugos priemones, kiaulių laikytojai gali apsaugoti savo kiaules, jei laikysis šių reikalavimų:**

- tikrins kiaules ne mažiau kaip du–tris kartus per savaitę ir stebės neįprastus jų požymius ar elgesį;
- stebės naujai įsigytų kiaulių sveikatos būklę;
- nedelsdami kreipsis į veterinarijos gydytoją ir izoliuos sergančias kiaules tol, kol bus nustatyta ligos priežastis;
- laikysis tinkamų biologinės saugos priemonių, užkirsdami kelią laukinių gyvūnų kontaktui su laikomomis kiaulėmis, nelaikys kiaulių lauke;
- valys ir dezinfekuos drabužius, įrangą ir transporto priemones, įvažiuojančias ir išvažiuojančias iš fermos;
- į kiaulių laikymo vietą neeis pašalinių asmenų ar transporto priemonių;
- nešers kiaulių virtuvės atliekomis, nes tai – pagrindinis galimo užkrato šaltinis.

## Informacija medžiotojams

- Visų sumedžiotų šernų mėginiai turi būti pristatyti į teritorinę VMVT, esančią kiekviename rajone, afrikinio ir klasikinio kiaulių marų tyrimams. Mėginys turi būti pristatomas taip, kad neužterštų aplinkos ar transporto priemonės afrikinio ir klasikinio kiaulių marų virusais.

- Medžioklės būrelio ar klubo atstovas dėl reikalingų mėginių ėmimo priemonių privalo kreiptis į teritorinę VMVT, kuri kontroliuoja jų medžioklės plotus.
- Mėginiams paimti naudoti tik švarias mėginių ėmimo priemones.
- Medžioklės vadovui medžiotojai privalo pateikti sumedžiotų šernų mėginius:
  - kraujo mėginio (-ių) (kraujo mėginys turi būti paimtas ne iš šūvio vietos);
  - organų mėginius (du inkstai, visa blužnis);
  - esant galimybei – limfinių mazgų mėginius.

**Mėginius būtina pristatyti į atitinkamą VMVT teritorinį padalinį, kurio specialistai juos pristatys į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą.**

- Medžiotojai, kurių medžioklės plotai patenka į grėsmės zoną, privalo užtikrinti, kad sumedžiotų šernų skerdena nebūtų dalinama, o laikoma izoliuotai, teritorinės VMVT nurodytoje vietoje, kol bus gauti afrikinio ir klasikinio kiaulių maro tyrimų rezultatai.
- Medžiotojai, kurių medžioklės plotai nepatenka į grėsmės zoną, išdorotų šernų skerdenas turi laikyti taip, kad būtų užtikrintas skerdenos atsekamumas (net ir ją padalinus), kol bus gauti afrikinio ir klasikinio kiaulių marų tyrimų rezultatai. Nustačius afrikinio ir klasikinio kiaulių marų atvejį, medžiotojai privalo užtikrinti, kad visa skerdena ar jos dalys būtų skubiai surinktos ir sunaikintos, taip pat sąlyčio vietos su užkrėsta skerdena dezinfekuotos.
- Medžioklės plotų naudotojai sumedžiotus šernus turi tvarkyti tik tinkamai įrengtose pirminio sumedžiotų gyvūnų apdorojimo aikštelėse. Sumedžiotų gyvūnų skrodimo ir doravimo atliekos, plėšriųjų gyvūnų gaišenos turi būti sumestos į pirminio apdorojimo aikštelės atliekų duobę, kurią būtina sandariai uždaryti.

- Kiekvienas medžiotojas privalo laikytis minimalių biosaugos priemonių, tokių kaip drabužių, įrangos ir transporto priemonių valymas. Jeigu reikia, pvz., transportavus rastą nugaišusį gyvūną, reikia dezinfekuoti drabužius, įrangą, transporto priemonę.
- Apdorojant sumedžiotus šernus, rekomenduojama skerdeną apipurkšti dezinfekcinėmis medžiagomis, nuo afrikinio ir klasikinio kiaulių marų virusų.
- Draudžiama įrenginėti šernų šėryklas prie kiaulių laikymo vietų, kad laukiniai gyvūnai nebūtų masinami į ūkinių gyvūnų laikymo vietas.

**NENAUDOTI** šernams šerti maisto/ atliekų, pašarų, įsigytų iš nepatvirtintų prekybos vietų, nes tai gali būti **UŽKRATO ŠALTINIS**.

## Informacija keliautojams

- Gyventojams, grįžtantiems iš trečiųjų šalių, griežtai draudžiama vežtis gyvūninių produktų, o iš Baltarusijos Respublikos ir laikinai, savo reikmėms, vežtis pašarų ir pašarinių priedų. Jų sudėtyje gali būti užkrėstų gyvūninių produktų! Informuojame, kad valstybės sienos kirtimo postuose yra sugriežtinta keleivių bagažo kontrolė, visi aukščiau minėti produktai bus paimti ir sunaikinti!

**!** Afrikinis kiaulių maras – žmonėms nepavojingas. Juo serga tik kiaulės ir šernai.

